
AİLE EĞİTİM PROGRAMLARI (AÇEV)

Eylül, 2009

**Çocuk İstismarını ve İhmalini Önleme Kongresi,
Ankara**

**Uzm. Seda YILMAZ İNAL
AÇEV Ankara Temsilcisi**

Ailenin Önemi

- Anne-babalar, ilk eğitimciler olarak çocukların hayatında belirleyici olmaktadır.
 - Gelişim yetiştirildiğimiz ortamdan bağımsız değildir.
 - Çocuğun geliştiğı ortamın en önemli ögesi ailedir.

Anne-baba eğitimlerinin çocuk istismarı ve ihlalini önlemedeki rolü büyüktür.

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)

- 1993 yılında çocuğun gelişim hakkının korunması amacıyla nitelikli erken çocukluk programlarını geliştirmek ve yaygınlaştırmak üzere kurulmuştur.
- AÇEV'in misyonu, gelişen bir toplum için eğitimin şart olduğu bilinciyle, uzmanlık alanları olan erken çocukluk ve yetişkin eğitime, programları ve uygulamaları ile katkı sağlamak ve bu konuda ülke genelinde yaygın bir hizmet ağı oluşturmaktır.
- Bu amaçla, anne ve babalara çocuk gelişimi ve eğitimi konularında bilgi ve destek vermeyi, çocuk ve ailesi arasındaki ilişkiyi güçlendirmeyi hedefleyen aile eğitim programları sunmaktadır.

Neden Aile Eğitimi?

- Anne-babalar çocuk gelişimi ve sağlıklı aile içi iletişim hakkında desteklendiklerinde çocuğun gelişimi olumlu yönde etkilenmektedir:
 - Ailelerin kendilerini daha emin hissederler.
 - Anne-babaların özgüvenleri ve aile içi iletişim güçlenir.
 - Bu eğitimler ailelere çocuklarının gelişimine katkı sağlayabilmeleri için bilgi, kaynak ve destek verir.
 - Çocuğun okul öncesi eğitime ulaşamadığı durumlarda okula hazırlanmasına olanak sağlar.
 - Ailenin sorumluluğunu pekiştirir.
 - Varolan hizmetleri daha iyi kullanmalarını sağlar.
 - Çocuğun gelişiminin sağlıklı gerçekleşmesini ve kalıcı iyileşmeler olmasını sağlar.

Aile Eğitimleri Hangi Yollarla Yapılmaktadır?

AÇEV aile eğitimlerini;

- ev ziyareti yoluyla,
- aile destek grupları çalışmalarıyla,
- medya ve uzaktan eğitim yoluyla
- aile eğitimlerinin halihazırda varolan hizmet ve eğitimlerin içine dahil edilmesiyle uygulamaktadır.

Aile Eğitim Programları

- **Davranış Değişikliği Hedefleyen
Aile Eğitim Programları**

Baba Destek Programı
Anne Destek Programı

- **Bilgi Verme, Farkındalık Yaratmaya
Yönelik Aile Eğitimleri**

Anne-Baba Olmak Seminerleri

ANNE DESTEK PROGRAMI (ADP)

Hedef Kitle;

3-11 yaş grubunda çocuğu olan anneler

Amaç;

Anneleri ebeveynlik rollerinde desteklemek, çocuk gelişimi konusunda bilgilendirmek, çocuk ile annesi arasındaki ilişkiyi güçlendirmek, annelerin kendilerine güvenlerini ve çocuğun eğitimindeki rolünü artırmak

İçerik;

Çocuğun gelişim alanları, beslenmesi, sağlığı, tuvalet alışkanlığı, cinsel eğitimi, olumsuz ve olumlu disiplin yöntemleri, oyun, iletişim, okul-aile işbirliği

Süre;

10 hafta

ANNE DESTEK PROGRAMI (ADP)

- Anne Destek Programı'nın içeriğinde “çocuk istismarı”da yer almaktadır.

“Çocuğun Olumsuz Davranışlarını Nasıl Azaltabiliriz?” isimli oturumda; çocuk istismarının genel tanımı ile fiziksel, duygusal, cinsel ve ekonomik istismarın tanımları yapılmaktadır. Aynı zamanda istismar olayı öğrenildiğinde ailelerin ne yapması gerektiği konusunda annelere bilgi verilmektedir.

ANNE DESTEK PROGRAMI (ADP)

- 2003 yılında Kadıköy Eğitim-Sen işbirliği ile Sınıf Öğretmenleri tarafından uygulanmıştır.
- 2004 yılından bu yana ise **Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü** ile işbirliğinde, bir protokol çerçevesinde rehber öğretmenler ile birlikte uygulamalara devam edilmektedir.
- Anne Destek Programı ile **2001'den bu yana 6 ilde 22.645** anneye ulaşılmıştır.

Baba Destek Programı

Hedef Kitle;

3-11 yaşında çocuğu olan babalar

Amaç;

Babaların çocuk gelişiminde daha aktif ve pozitif bir rol almalarını sağlamak, babalık rollerini güçlendirmek, çocuk yetiştirme konusunda bilgilerini artırmak, aile içinde demokratik bir tutum benimsemelerini sağlamak.

İçerik;

Babanın çocuk gelişimde rolü, önemi, aile tutumları, çocuğun davranışlarını kabul etme ve etkin dinleme, ben dili, olumlu disiplin yöntemleri, çocuğun gelişim özellikleri ve bedensel gelişimi, zihinsel gelişim ve kitap okumanın önemi, sosyal, duygusal gelişim oyun ve çocuk gelişimindeki önemi

Süre;

13 hafta

Baba Destek Programı

- Baba Destek Programı'nın içeriğinde “cinsel istismar” konusu da yer almaktadır.

“Bedensel ve Cinsel Gelişim” isimli oturumda babalar ile cinsel istismarın ne olduğu ve çocuklara cinsel taciz ile normal bir sevgi dokunuşu arasındaki farkı nasıl öğretebilecekleri hakkında konuşulmaktadır.

Baba Destek Programı

- Baba Destek Programı **Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü** ve **İlköğretim Genel Müdürlüğü** ile işbirliğinde İlköğretim Okullarında ve Halk Eğitim Merkezleri'nde uygulanmaktadır.
- Ayrıca, **Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK)** ile işbirliği kapsamında da SHÇEK'e bağlı Toplum Merkezleri'nde AÇEV'den eğitim alan Sosyal Hizmet Uzmanları tarafından **BADEP** uygulanmaktadır.
- **1996 yılından bu yana 41 ilde** uygulanan program ile **29.040 baba-çocuk ikilisine** ulaşılmıştır.

Anne Baba Olmak Seminerleri

Hedef Kitle;

0-14 yaş arası çocukları olan aileler

Amaç;

Anne-babaları çocuğun gelişimindeki önemleri konusunda bilgilendirmek

İçerik;

Çocuk yetiştirme tutumları ve etkileri, demokratik tutumun yöntemleri (dinleme, sınırlar ve kurallar, ben dili, takdir, teşvik)

Süre;

3 saat

Uygulama;

30- 50 kişilik gruplar
Katılımcı bir yaklaşım

Anne Baba Olmak Seminerleri

- ❑ Özel kurum çalışanlarına ve paydaşlarına yönelik olarak bağış karşılığında uygulanabilmektedir.
- ❑ İstanbul iline bağılı ilköğretim okullarından gelen talepler değerlendirilerek bu okullarda seminerlerin gerçekleşmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
- ❑ **2003 yılından bu yana 15 ilde toplam 11.635 katılımcı** ile Anne-Baba Olmak Seminerleri gerçekleştirilmiştir.

Aile eğitiminin çocuk üzerindeki etkileri

- Daha az bağımlı ve daha az saldırgan bireyler
- Benlik algıları daha yüksek
- Olumlu sosyal ilişkiler kuran bireyler
- Sözel ve sayısal becerileri daha yüksek
- Eğitime devam süreleri daha uzun
- Üniversite eğitime katılım yüzdeleri daha yüksek

(Kagıtcıbası, C., Sunar D.& Bekman S., 2001; Kagıtcıbası, C., Sunar, D., and Bekman, S.& Cemalcılar,Z., 2004).

Aile eğitiminin anne-ocuk ilişkisi üzerindeki etkileri

- ocukla daha çok etkileşim
- ocukla daha çok sözel iletişim
- Çocuklara karşı daha çok olumlu ve daha az cezalandırıcı davranışlar
- Çocuklara daha çok hikaye okuma/anlatma
- Çocuğun okuluna daha fazla ilgi
- Çocuğun başarısı için annelerin çabalarında artış
- Çocuğa yönelik çevresel uyaranlarda artış

(Kagıtcıbası, C., Sunar D.& Bekman S., 2001; Kagıtcıbası, C., Sunar, D., and Bekman, S.& Cemalcılar,Z., 2004).

Aile eğitiminin anne üzerindeki etkileri

- Kendilerine güvenlerinde artış
- Daha doyumlu bireyler
- Evde karar alımına daha çok katılım
- Topluluk/kamu hizmetlerinden daha çok yararlanma
- Daha bağımsız iř yapabilme

(Kagıtcıbası, C., Sunar D.& Bekman S., 2001; Kagıtcıbası, C., Sunar, D., and Bekman, S.& Cemalcılar,Z., 2004).

Aile eğitiminin baba üzerindeki etkileri

- Aile içinde daha az geleneksel tutumlar
- Babalığa yaklaşımda yetkeci olmayan ve tavizkar olmayan tutumlarda artış
- Baba ile ocuk arasındaki iletişimde olumlu bir değişim

(Koçak, A. A., 2004)

Anne-babaların söyledikleri...

- *“Çocuğun kendi isteklerinin olduğunu öğrendim. Kızıyordum, her şey bizim hakkımız sanıyordum, yani anne-baba ne derse o olur sanıyordum. Öğrendim ki aslında çocuğun da çok hakları varmış...”*
- *“Bağırıp çağırıyordum, kızıyordum, dövüyordum. Ondan sonra baktım ki terapi gibi geldi bana o gidişler (eğitim programına gidiş). Hata olduğunu anladığım için frenliyorum kendimi. Hata yapmaya bir adım kala frenliyorum...”*

Anne-babaların söyledikleri...

- *“Ben konuşarak bir şeylerin hallolacağını öğrendim, sinirlenerek değil de... Daha önce çatışma oluyordu. Konuşarak bir şeyleri daha çok anlaşılarak hallediyoruz, ne o sinirleniyor ne ben sinirleniyorum...”*
- *“Mesela çocuğumun kapısını çalıp içeri girmeyi öğrendim, sonra onun özeline saygı duymayı öğrendim.”*
- *“Eskiden çocuğumla zaman geçirmezdim. Şimdi televizyon seyrediyoruz, boyama yapıyoruz veya ona kitap okuyorum. Bazen beraber dışarı çıkıyoruz. O uyuyana kadar vaktimi onunla geçiriyorum.”*

Aile Eğitimleri ocuk İstismarını ve İhmalini Öner

- Aile içinde çocuğun gelişim hakkının korunmasını sağlar.
- Aileyi disiplin yöntemleri konusunda güçlendirir.
Böylece, duygusal ve fiziksel istismarı önleyici rol oynar.

- Okul öncesi dönemde aile ocuk etkileşimini güçlendirir.
- Çocuğun içinde bulunduğu en yakın çevresi (anne-baba) desteklenir.

Böylece, ocuğun eğitimde eşit fırsatı elde etmesi ve aile içinde ocuk istismarına yol açacak tutumların ortadan kalkması sağlanır.

TEŐEKKÜRLER.